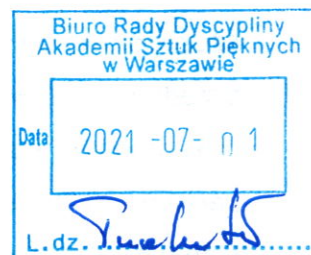

Łódź, 20.06.2021

Prof. Grzegorz Chojnacki
Akademia Sztuk Pięknych w Łodzi
Wydział Sztuk Pięknych

Recenzja

rozprawy habilitacyjnej, dorobku artystycznego i dydaktycznego

Pana dr Arkadiusza Sędką

Pismem z dnia 1 czerwca 2021 roku, podpisanym przez Dyrektora Rady Dyscypliny Akademii Sztuk Pięknych w Warszawie Panią Iwonę Chodorowską, zostałem poinformowany o fakcie powołania mnie w skład komisji habilitacyjnej do przeprowadzenia postępowania o nadanie stopnia doktora habilitowanego dr Arkadiuszowi Sędkowi. Do pisma została załączona dokumentacja w wersji elektronicznej i papierowej.

W recenzji habilitacyjnej ocenie powinny zostać poddane następujące elementy: **dorobek artystyczny, aktywność twórcza, osiągnięcia dydaktyczne oraz praca habilitacyjna z istotnym w tym wypadku autoreferatem.**

Przesłana mi dokumentacja składa się z dwóch osobno zredagowanych części: autoreferatu o objętości 127 stron i katalogu zawierającego pracę wskazaną jako dzieło habilitacyjne zatytułowane „Mai piu” o objętości 34 stron.

Doktor Arkadiusz Sędek stopień doktora otrzymał w roku 2013. Od tego czasu uczestniczył w Polsce w 12 wystawach zbiorowych i 7 wystawach indywidualnych. Opisuje także w autoreferacie udział w wystawach międzynarodowych, których po 2013 roku miał 23 a ta jego szczególna aktywność wystawiennicza dotyczy obszaru Włoch, gdzie od 2014 roku brał udział aż w 19 wystawach.

Sumując powyżej wymienione wystawy można określić tą aktywność twórczą jako dużą a sam dorobek za ostatnie osiem lat, czyli od uzyskania stopnia doktora do chwili obecnej jako znaczący.

Od 2013 roku dr Arkadiusz Sędek w Uniwersytecie Jana Kochanowskiego w Instytucie Sztuk Pięknych, prowadzi samodzielnie pracownię fotografii. W Autoreferacie szczegółowo opisuje przedmioty, które prowadził lub prowadzi w tym Instytucie. Są to przedmioty powiązane z fotografią mody, fotografią reklamową, fotografią dokumentacji i archiwizacji czy fotografią reportażową. Zajęcia te są prowadzone zarówno w tradycyjnych technikach fotograficznych jak i współczesnej fotografii cyfrowej. Trzeba też wymienić prowadzenie działalności badawczej (5 projektów), udział w plenerach i warsztatach fotograficznych a także odbycie stażu w Akademii Sztuk Pięknych w Bari w 2018 roku.

Pan dr Arkadiusz Sędek w swoich doświadczeniach dydaktycznych był wielokrotnie promotorem prac licencjackich, dwukrotnie recenzował prace magisterskie i raz był promotorem pomocniczym w pracy doktorskiej. Jest także członkiem Rady Naukowej Instytutu Sztuk Wizualnych Uniwersytetu Jana Kochanowskiego w Kielcach.

Reasumując muszę powiedzieć , że dorobek artystyczny, aktywność twórcza, praca dydaktyczna i organizacyjna spełnia wymagania jakie do uzyskania tytułu doktora habilitowanego stawia przed kandydatem aktualna ustawa o szkolnictwie wyższym.

Ocenie należy także poddać najważniejsze elementy procesu habilitacyjnego, jakim jest zarówno autoreferat jak i samo dzieło habilitacyjne.

Tekst w autoreferacie poświęcony tematowi głównemu tej habilitacji, to jedynie cztery strony. Tekst ten omawia koncepcję artystyczną dzieła habilitacyjnego i jest uzupełniony kilkoma ilustracjami , identycznymi z tymi, które Autor powtarza także w katalogu.

Temat który został wybrany przez dr Arkadiusza Sędkę jako dzieło habilitacyjne jest niezwyklej wagi moralnej i etycznej. Zagłada. Obóz koncentracyjny. Bestialstwo nazistów.

Jak temu tematowi pełnemu grozy, barbarzyństwa i cierpień wielu milionów ludzi nadać formę artystyczną? Relacje o tych czasach, jak sam Autor mówi są w jego wypadku jedynie wtórne. Arkadiusz Sędek urodził się w 1973 roku, wiele lat po wojnie, która przyniosła ten ogrom cierpień ludności ówczesnej Polski i Europy. Jak uniknąć w takich wypadkach w formie plastycznej czegoś co będzie trąciło i zabarwiało utwór plastyczny trywialną estetyką i czymś co musielibyśmy określić słowem piękne lub

piękno i odbierać w kategoriach trywialnych kanonów estetyki. Niemniej tekst, który znajduje się w Autoreferacie jest napisany w sposób świadczący o dużej sprawności intelektualnej autora, w sposób wnikliwy omawia sprawy trudne i wymagające rozwagi i taktu.

Natomiast w pracach malarskich, (zawartych w wymienionym przeze mnie na wstępie katalogu) które tworzą kolekcję habilitacyjną a wykonanych metodą kolażu, z formą plastyczną jest już dużo gorzej.

Cytaty z archiwalnych zdjęć w tych pracach łączone są ze zdjęciami pejzażu z terenu Auschwitz. Niestety kadry wielu z nich autorstwa dr Arkadiusz Sędka, powtarzają reprodukowane w dziesiątkach publikacji prace, które są dostępne niemal w każdym wydawnictwie o tym hitlerowskim obozie śmierci. Tory rampy obozowej, nadużywanie w fotografiach zdjęć drutów kolczastych, nie powodują u widza, moim zdaniem świeżych asocjacji lub nowych treści. Twórczość zarówno Jonasza Sterna, czy wspomnianego przez autora Józefa Szajny, gdyby oceniać ją dzisiaj była niezwykła, ponieważ była autentyczna, dotykała czegoś co Oni sami przeżyli podczas Czasu Zagłady. Tutaj, w tym małym katalogu, ten kolaż archiwalnych materiałów fotograficznych ze zdjęciami autora, odbieram jako zabieg, którego efektem są prace które nie są w stanie sprostać ciężarowi tego tematu i oddać powagę i dramat tamtych ponurych zdarzeń i sytuacji.

Eksploatacja archiwalnych dokumentów fotograficznych, kolażowa wydzieranka ze zdjęć i umowne „zawieszanie” tych fragmentów na drutach obozowych płotów, są dla mnie jedynie techniczną modyfikacją czegoś co wszyscy znamy od dziesięcioleci. Takie wtórne kompozycje nie niosą swoją ekspresją nowego odkrywczego ładunku emocjonalnego. Przykład twórczości Jonasza Sterna, w którego obrazach najważniejszym elementem są kości, właśnie ilustrują ten problem. U Sterna ten element jego obrazów był dosłowny ale także niezwykle metaforyczny. Kompozycje Sterna mają w sobie jednak coś bardzo autentycznego i zawsze się je czyta jak odbicie Jego osobistego dramatu, który przeżył w obozie koncentracyjnym.

Wiem, temat jest niezwykle trudny, ale wybrał go przecież Habilitant. Powążył się zmierzyć z czymś co powinno być (to złe słowo, ale nie znalazłem lepszego) eksploatowane z niezwykłą rozwagą, a zwłaszcza mam takie przekonanie nie powinno być eksploatowane przy okazji habilitacji. Formalne zabawy dokumentacją

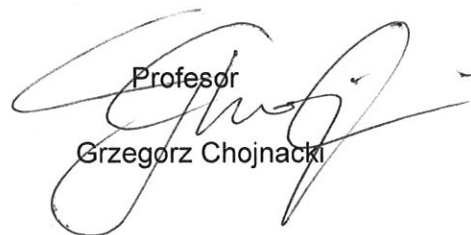
fotograficzną z tamtego okresu w kontekście grozy jakie te dokumenty przedstawiają, są dla mnie jednak w pewien sposób działalnością, której efektem są prace w jakimś stopniu nieautentyczne i sztuczne.

Powstała na skutek tych zabiegów forma plastyczna, zawarta dodatkowo w katalogu o nie najwyższych walorach edytorskich, nie tylko nie niesie nowych treści i rozwiązań formalnych ale narusza w moim przekonaniu w pewien sposób sacrum tych archiwalnych dokumentów. Taki zabieg w postaci zgromadzenia kilkunastu zdjęć z archiwum Muzeum Obozu Koncentracyjnego Auschwitz-Birkenau w jednym katalogu i poddanie tych materiałów zabiegom, które w sposób szablonowy je modyfikuje i w zasadzie nic w nich nie zmienia, nie jest wystarczającym powodem aby uznać, że autor przedstawił temat w nowym, zupełnie nowatorskim ujęciu. Powyższy fakt nie spełnia zatem podstawowego założenia koniecznego do uzyskania habilitacji, które zostało zawarte w ustawie a które dotyczy postępowań wszczętych po 2019 roku. W punkcie 2 opisującym zasady i tryb postępowania habilitacyjnego, w podpunkcie c czytamy: *zrealizowane oryginalne osiągnięcie projektowe, konstrukcyjne, technologiczne lub artystyczne.*

Jestem przekonany, że opracowanie które dr Arkadiusz Sędka w świetle tych wytycznych wskazał jako osiągnięcie habilitacyjne, trudno uznać za oryginalne artystycznie i wnoszące do sztuki autorskie, indywidualne rozwiązania.

Konkluzja:

dlatego pomimo dużej aktywności artystycznej i dydaktycznej oraz widocznej w Autoreferacie niekwestionowanej sprawności intelektualnej, nie mogę stwierdzić, że Pan doktor Arkadiusz Sędka zrealizował w stopniu dostatecznym wszystkie aspekty pracy habilitacyjnej. I dlatego moja końcowa decyzja jest negatywna, co oznacza, że nie popieram wniosku o nadanie Panu doktorowi Arkadiuszowi Sędce, tytułu doktora habilitowanego.

Profesor

Grzegorz Chojnacki